

Додаток № 14 до Положення
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
Некрасівського НВК:
ДНЗ-ЗОШ I-III ступенів
Від 03.09.2026 р.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

за мовно-літературною освітньою галуззю (зарубіжна література)
5–9 класи закладів загальної середньої освіти

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ці Критерії визначають підходи до оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів із зарубіжної літератури (мовно-літературна освітня галузь) і є додатком до Положення про критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчання учнів Некрасівського НВК:ДНЗ-ЗОШ I-III ступенів.

1.2. Критерії розроблено на основі: Загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів (додаток до наказу МОН України від 04.05.2026 № 722, пункт 7 розділу VI); Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів (наказ МОН України від 14.08.2026 № 1427); Державного стандарту базової середньої освіти (постанова КМУ від 30.09.2020 № 898, зі змінами, внесеними постановою КМУ від 06.08.2026 № 1000), зокрема додатка 2 «Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів у мовно-літературній освітній галузі» (результати з кодом «МОВ»; зарубіжна література входить до спільного з українською мовою і літературою треку цього додатка).

1.3. Об'єктом оцінювання є обов'язкові результати навчання, визначені Державним стандартом і згруповані за групами результатів мовно-літературної галузі. Конкретні очікувані результати визначаються модельною навчальною програмою, обраною закладом освіти; ці Критерії не залежать від вибору конкретної модельної програми.

1.4. Оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою відповідно до чотирьох рівнів навчальних досягнень (початковий 1–3, середній 4–6, достатній 7–9, високий 10–12) з урахуванням п'яти показників навчальної та пізнавальної діяльності, визначених наказом № 722.

1.5. Базова середня освіта охоплює два цикли: перший (адаптаційний) – 5–6 класи; другий (базового предметного навчання) – 7–9 класи. Обов'язкові результати навчання для кожного циклу визначено Державним стандартом окремо, тому критерії подано за циклами (розділи IV і V).

РОЗДІЛ II. ГРУПИ РЕЗУЛЬТАТІВ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ГАЛУЗІ

2.1. Оцінювання здійснюється за групами результатів мовно-літературної галузі, визначеними Державним стандартом (додаток 2):

Група	Зміст групи результатів (за Держстандартом, додаток 2)
1. Взаємодія усно	Сприймання й використання усної інформації для досягнення цілей у комунікативних ситуаціях (МОВ 1.1–1.8)
2. Сприймання й аналіз художніх текстів	Сприймання, аналіз, інтерпретація творів зарубіжних авторів у перекладі; діалог культур; характеристика образів (МОВ 2.1–2.7)
3. Висловлювання й письмова взаємодія	Висловлювання думок, почуттів, ставлень; письмова взаємодія; інтерпретація літературних творів (МОВ 3.1–3.3)

Група	Зміст групи результатів (за Держстандартом, додаток 2)
4. Художня мова перекладного твору	Аналіз виражальних засобів; осмислення ролі перекладу у відтворенні образності (МОВ 4.1–4.2)

РОЗДІЛ III. ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ЗА РІВНЯМИ (спільні для галузі)

3.1. Загальні критерії застосовуються до всіх груп результатів галузі та конкретизуються за циклами в розділах IV і V. Рівень навчальних досягнень визначається за сукупністю п'яти показників (додаток до наказу № 722, пункт 7 розділу VI):

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
Початковий	1	сприймає інформацію, отриману від особи, яка провадить педагогічну діяльність (далі – педагогічний працівник) (інших осіб), намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок	виконує частину навчальних дій / простих завдань за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
	2	розпізнає частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
	3	відтворює за зразком частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, відповідає на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі або з допомогою педагогічного працівника; потребує періодичного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
Середній	4	відтворює основну інформацію, отриману від педагогічного працівника або із	виконує типові репродуктивні завдання за зразком /	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з	включається в комунікацію за ініціативою інших; реагує на звернення не	виявляє вміння епізодично

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
		запропонованих джерел, знаходить в отриманій інформації відповіді на прості запитання	запропонованим алгоритмом	допомогою педагогічного працівника; виконує частину завдання під час роботи в групі з допомогою інших учасників групи	завжди по суті; взаємодіє з групою формально	
	5	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює за змістом отриманої інформації окремі запитання	виконує репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою або під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі з частковою допомогою інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє з групою пасивно	виявляє вміння епізодично
	6	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює уточнювальні запитання за змістом отриманої інформації	виконує частково-пошукові завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків, за потреби звертається по допомогу до інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння епізодично
Достатній	7	знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію, перетворює один вид інформації в інший за зразком, формулює запитання за змістом отриманої інформації	виконує окремі дослідницькі завдання за узгодженим алгоритмом, розпізнає стандартні проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, співпрацює під час роботи в групі	долучається до комунікації переважно з ініціативи інших; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
	8	зіставляє і порівнює за заданою ознакою інформацію, отриману з різних джерел, перетворює один вид інформації в інший	виконує типові дослідницькі завдання, вирізняє проблемні ситуації з-поміж запропонованих, розв'язує їх відомим способом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, активно співпрацює з іншими учасниками групи, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі	долучається до комунікації, за потреби ініціює комунікацію; порівнює позиції учасників комунікації; бере участь у пошуку рішень	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
	9	аналізує інформацію, отриману з різних джерел	виконує типові дослідницькі та окремі частково-пошукові завдання; вибирає з-поміж запропонованих можливі способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові й нетипові завдання	долучається до комунікації та може її ініціювати; аналізує позиції інших осіб, розвиває ідеї, запропоновані іншими; порівнює власні думки з думками інших, наводить аргументи	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
Високий	10	узагальнює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та окремі творчі завдання; вибирає із множини відомих доцільні способи розв'язання проблемних ситуацій, пропонує альтернативні способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до організації роботи групи / активно співпрацює в групі для досягнення навчальних цілей; аналізує власні навчальні дії та дії групи щодо досягнення навчальних цілей	ініціює комунікацію, конструктивно реагує на думки інших; пропонує ідеї, обстоює їх	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	11	оцінює інформацію, отриману з різних джерел за наданими критеріями	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання проблемних ситуацій і розв'язує їх різними способами	планує та організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; конструктивно взаємодіє у групі, аналізує та обґрунтовує власні навчальні дії, аналізує дії групи щодо досягнення навчальних цілей	активно ініціює та підтримує комунікацію; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, розвиває думки інших учасників комунікації	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	12	оцінює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання нестандартних проблемних ситуацій і розв'язує їх доцільними способами, аргументуючи свій вибір	усвідомлено діє в нестандартних ситуаціях самостійно / в парі / групі, оцінює ризики й прогнозує наслідки; обґрунтовує, аналізує та оцінює власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює / планує / організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; оцінює власний внесок та діяльність групи для отримання очікуваного результату	виступає посередником у комунікації; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, формує власну лінію обґрунтування; спрямовує взаємодію на досягнення спільної мети; надає конструктивний зворотний зв'язок	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях

РОЗДІЛ IV. КРИТЕРІЇ ЗА ПЕРШИМ (АДАПТАЦІЙНИМ) ЦИКЛОМ – 5–6 КЛАСИ

4.1. Критерії за групами результатів для учнів 5–6 класів (обов'язкові результати з кодами «6 МОВ ...» за Державним стандартом):

Група результатів	Початковий (1–3)	Середній (4–6)	Достатній (7–9)	Високий (10–12)
1. Взаємодія усно	Слухає нескладний твір зарубіжного автора (у перекладі), за постійної допомоги відтворює окремі деталі; в обговоренні участі майже не бере, припускається суттєвих помилок у розумінні.	Слухає й усно переказує основний зміст перекладного твору за зразком чи навідними запитаннями; визначає тему з допомогою; висловлює найпростіші враження.	Самостійно слухає й переказує твір зарубіжного автора, виокремлює важливі деталі; визначає тему й основну думку; конструктивно обговорює твір, зіставляє з відомими українськими творами.	Вільно сприймає перекладний твір на слух, виразно переказує; обстоює ставлення до твору в контексті діалогу культур, доречно послуговується виражальними засобами мовлення, зважає на емоційний стан співрозмовників.
2. Сприймання й аналіз художніх текстів	Читає твір зарубіжного автора за допомогою; не визначає самостійно тему й головну думку; переказує зміст фрагментарно; культурного контексту не враховує.	Читає перекладний твір, визначає основні порушені проблеми з опорою на зразок, пов'язує з життєвим досвідом; характеризує персонажів за навідними запитаннями; помічає окремі ознаки іншої культури.	Самостійно аналізує та інтерпретує твір зарубіжного автора: визначає порушені проблеми, аналізує вчинки й емоційний стан персонажів; враховує культурно-історичний контекст; зіставляє твір з українською літературою; обґрунтовано обирає твори для читання.	Критично сприймає й оцінює твори зарубіжних авторів різних епох і жанрів; глибоко інтерпретує проблематику й образи в контексті діалогу культур; збагачує естетичний досвід; творчо переосмислює текст за аналогією.
3. Висловлювання й письмова взаємодія	За зразком записує окремі речення про перекладний твір; припускається значної кількості помилок; власні міркування	Записує враження від зарубіжного твору за зразком; створює короткі відгуки; виявляє й виправляє окремі помилки з	Самостійно створює зв'язні письмові висловлення про твір зарубіжного автора (відгук, роздум) відповідно до мети; письмово	Створює змістовні письмові роботи про зарубіжний твір (есе, порівняльну характеристику, інтерпретацію) з урахуванням

Група результатів	Початковий (1–3)	Середній (4–6)	Достатній (7–9)	Високий (10–12)
	майже не формулює.	опорою на норми.	обговорює прочитане в цифровому середовищі; редагує написане.	адресата; веде письмову літературну взаємодію в цифровому середовищі; самостійно редагує тексти.
4. Художня мова перекладного твору	Розпізнає окремі виражальні засоби у перекладному творі лише в найпростіших випадках за допомогою; специфіки перекладу не помічає.	За зразком упізнає основні художні засоби у творі; пояснює їх роль у типових випадках; звертає увагу на роль перекладу з опорою.	Самостійно виявляє та пояснює роль виражальних засобів у перекладному творі; усвідомлює, що читає текст у перекладі; свідомо застосовує мовні засоби у власних висловленнях.	Аналізує художню мову перекладного твору; осмислює роль перекладача у відтворенні образності; творчо використовує мовні засоби у власній творчості за мотивами прочитаного.

РОЗДІЛ V. КРИТЕРІЇ ЗА ДРУГИМ ЦИКЛОМ (БАЗОВОГО ПРЕДМЕТНОГО НАВЧАННЯ) – 7–9 КЛАСИ

5.1. Критерії за групами результатів для учнів 7–9 класів (обов'язкові результати з кодами «9 МОВ ...» за Державним стандартом):

Група результатів	Початковий (1–3)	Середній (4–6)	Достатній (7–9)	Високий (10–12)
1. Взаємодія усно	Слухає перекладний твір за постійної допомоги; фрагментарно відтворює почуте, припускається суттєвих помилок у визначенні теми та ідеї.	Переказує почутий зарубіжний твір за зразком/планом; визначає тему й з допомогою – ідею; висловлює окремі судження типовими конструкціями.	Самостійно переказує почутий твір різними способами; визначає ідею й перелік порушених проблем у культурному контексті; обґрунтовує ставлення до твору, зіставляє з українською літературою.	Критично оцінює зміст і форму почутого перекладного тексту; обґрунтовує позицію щодо порушених питань у контексті діалогу культур; свідомо добирає виражальні засоби, враховує емоційні реакції.

Група результатів	Початковий (1–3)	Середній (4–6)	Достатній (7–9)	Високий (10–12)
2. Сприймання й аналіз художніх текстів	Читає твір зарубіжного автора за допомогою; не встановлює самостійно його значення; образи й культурний контекст не аналізує.	Застосовує різні види читання за зразком; коментує окремі порушені у творі проблеми; характеризує персонажів з опорою; помічає ознаки національної своєрідності твору.	Самостійно застосовує критичне читання творів зарубіжних авторів; коментує проблематику, аналізує емоційний стан персонажів у контексті суспільного й культурного досвіду; зіставляє твори різних літератур; узагальнює й інтерпретує зміст.	Критично читає твори світової літератури на відому й нову тематику; глибоко аналізує образи, проблематику, авторську позицію в контексті епохи й культури; творчо переосмислює текст; збагачує естетичний досвід через діалог культур.
3. Висловлювання й письмова взаємодія	За зразком фіксує окремі міркування про твір; припускається значної кількості помилок; редагує лише за вказівкою.	Фіксує міркування про зарубіжний твір з урахуванням адресата за зразком; створює типові дописи в цифровому середовищі; виявляє окремі види помилок.	Самостійно створює письмові висловлення про твір зарубіжного автора (відгук, есе, порівняльну характеристику) з урахуванням адресата; веде літературну взаємодію в цифровому середовищі; виправляє різні види помилок.	Створює складні письмові роботи про світову літературу (аналітичне есе, компаративне дослідження, медіатекст) для обговорення суспільно важливих питань; самостійно редагує та обґрунтовує виправлення.
4. Художня мова перекладного твору	Розрізняє окремі художні засоби у перекладному творі за допомогою; ролі перекладу не усвідомлює.	За зразком розрізняє художні засоби за ознаками; пояснює їх роль у типових випадках; звертає увагу на специфіку перекладу.	Самостійно аналізує художню мову перекладного твору; виявляє роль засобів у творенні образів; усвідомлює роль перекладача; використовує мовотворчість у власних роботах.	Здійснює повний аналіз художньої мови перекладного твору; осмислює перекладацькі рішення у відтворенні образності й стилю; використовує власну мовотворчість за мотивами прочитаного.

РОЗДІЛ VI. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ВИДІВ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

6.1. Оцінювання охоплює чотири види мовленнєвої діяльності – аудіювання, читання, говоріння, письмо – та мовні знання, застосовані до аналізу перекладних художніх творів. Види робіт і їх періодичність визначає вчитель відповідно до модельної програми й календарно-тематичного планування (наказ № 1427, розділ II).

6.2. Поточні оцінки не виставляються за кожне завдання чи на кожному уроці (наказ № 1427, розділ IV). Тематичне оцінювання для 5–9 класів не є обов'язковим (наказ № 1427, розділ V).

Оцінювання за групами результатів здійснюється відповідно до рішення закладу освіти – див. Положення, п. 3.14; протокол педагогічної ради від 31.08.2026 №1

6.3. Оцінювання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до розділу 1.7 Положення (за рівнем підтримки, з адаптацією/модифікацією згідно з ППР/ІНП).

РОЗДІЛ VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Ці Критерії є невід'ємною частиною Положення про критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчання учнів закладу освіти і оприлюднюються на офіційному вебсайті закладу освіти разом з Положенням.

7.2. Критерії переглядаються у разі внесення змін до Державного стандарту, наказів № 722, № 1427 або за рішенням педагогічної ради.

Розробник:

Заступник директора з НВР _____ Юлія СЕРГІЄНКО

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради

Від 31.08.2026 р. №1